

BẢN TIN PHÁP LUẬT

Ban biên tập

Người thực hiện

: Ths. Nguyễn Ngọc Yến

Chịu trách nhiệm kiểm soát về nội dung

: PGS. TS. Phạm Thị Giang Thu

Bản tin được xác định là tài sản của Ban biên tập, cấm vi phạm

**Bộ môn Luật Tài chính –
ngân hàng, Khoa Pháp luật
Kinh tế, Trường Đại học
Luật Hà Nội**

Phòng A1507,
87 Nguyễn Chí Thanh,
Đống Đa, Hà Nội

Bạn đọc tham khảo thêm
thông tin tại Trang thông tin
của Bộ môn:
[https://www.facebook.com/
bomonluattaichinhnganhang](https://www.facebook.com/bomonluattaichinhnganhang)
hlu

MỤC LỤC

**Tin hoạt động – Seminar Bộ môn Luật Tài
chính – ngân hàng số 01/2018..... 1**

Điểm tin pháp luật 2

**Văn bản pháp luật có hiệu lực tháng 02/2018
..... 8**

TIN HOẠT ĐỘNG

SEMINAR BỘ MÔN LUẬT TÀI CHÍNH NGÂN HÀNG SỐ 01/2018

**CHỦ ĐỀ: MÔ HÌNH FINTECH –
TRUNG GIAN TÀI CHÍNH DƯỚI
GÓC ĐỘ PHÁP LUẬT**

*(Nội dung Seminar được trình bày bởi
Diễn giả: ThS. Nguyễn Hải Yến)*

Seminar được tổ chức vào 14h00 ngày 29/01/2018 với sự tham gia của các thầy, cô Khoa Pháp luật Kinh tế, Đại học Luật Hà Nội và những học giả quan tâm.

Thông qua bài thuyết trình của mình, Diễn giả đã phân tích bản chất và các hình thái biểu hiện của mô hình Fintech (Công nghệ tài chính), với lợi thế về công nghệ điện toán trên môi trường internet đã tạo ra nhiều dịch vụ tài chính có hàm lượng giá trị gia tăng và tiện lợi hơn bao giờ hết như dịch vụ thanh toán điện tử, ví điện tử, hoạt động gọi vốn từ cộng đồng hay hoạt động cho vay ngang hàng mà không thông qua tổ chức tín dụng.

Qua buổi thuyết trình, cùng với những trao đổi đến từ nhiều người tham dự, diễn giả đã cho thấy hiện nay khái niệm Fintech dưới khía cạnh pháp lý hiện còn khá mơ hồ, đồng thời khuôn khổ pháp lý điều chỉnh hoạt động của Fintech ở Việt Nam về cơ bản mới chỉ đáp ứng được một phần và còn chưa rõ ràng, từ chính sách đến các quy định cụ thể. Nếu coi Fintech là một trung gian tài chính thì các quy định hiện hành trong lĩnh vực ngân hàng áp dụng đối với Fintech vẫn chưa phù hợp.

Nguồn ảnh: Internet

Diễn giả cũng thông tin về cách thức ứng xử với mô hình Fintech ở một số quốc gia trên thế giới như Hàn Quốc, Nhật Bản và châu Âu. Trong xu thế không thể cưỡng

lại, Việt Nam cần phải sớm tìm ra lời giải để từ đó bổ sung, hoàn thiện khuôn khổ pháp lý và xây dựng cơ chế quản lý phù hợp các công ty Fintech nhằm đảm bảo cho những mô thức kinh doanh mới có điều kiện vận hành thuận lợi trong quá trình phát triển cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 hiện nay.

Buổi Seminar kết thúc vào 16h15 cùng ngày.

ĐIỂM TIN PHÁP LUẬT

QUY ĐỊNH VỀ MỨC THU, CHẾ ĐỘ THU, NỘP, QUẢN LÝ VÀ SỬ DỤNG PHÍ TRONG HOẠT ĐỘNG HOÁ CHẤT

Đây là nội dung được quy định tại **Thông tư số 08/2018/TT-BTC** ngày 25/01/2018 do Bộ trưởng Bộ Tài chính ban hành.

Theo đó, một số nội dung nổi bật được quy định tại Thông tư như sau:

1. Đối tượng nộp phí

Tổ chức, cá nhân khi nộp hồ sơ đề nghị cơ quan có thẩm quyền cấp Giấy phép, Giấy chứng nhận trong hoạt động hóa chất; phê duyệt Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất thì phải nộp phí theo quy định tại Thông tư này.

2. Tổ chức thu phí

Tổ chức thu phí quy định tại Thông tư này là cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp Giấy phép, Giấy chứng nhận trong hoạt động hóa chất, phê duyệt Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất theo quy định tại Luật hóa chất và các văn bản hướng dẫn.

Nguồn ảnh: Internet

3. Mức thu phí

Mức thu phí trong hoạt động hoá chất được quy định cụ thể tại Biểu mức thu phí ban hành kèm theo Thông tư.

Phí trong hoạt động hóa chất thu bằng Đồng Việt Nam.

4. Kê khai, nộp phí

Chậm nhất là ngày 05 hàng tháng, tổ chức thu phí phải gửi số tiền phí đã thu của tháng trước vào tài khoản phí chờ

nộp ngân sách mở tại Kho bạc Nhà nước.

Nguồn ảnh: Internet

Tổ chức thu phí thực hiện kê khai phí theo tháng và quyết toán phí theo năm theo quy định tại khoản 3 Điều 19; nộp phí theo quy định tại khoản 2 Điều 26 Thông tư số 156/2013/TT-BTC ngày 06 tháng 11 năm 2013 của Bộ trưởng Bộ Tài chính hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Quản lý thuế; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quản lý thuế và Nghị định số 83/2013/NĐ-CP ngày 22 tháng 7 năm 2013 của Chính phủ.

5. Quản lý và sử dụng phí

Tổ chức thu phí nộp toàn bộ số tiền phí thu được vào ngân sách nhà nước theo Mục lục ngân sách nhà nước hiện hành. Nguồn chi phí trang trải cho việc thu phí do ngân sách nhà nước bố trí trong dự toán của tổ chức thu theo chế độ, định mức chi ngân sách nhà nước theo quy định của pháp luật.

Trường hợp tổ chức thu phí được khoán chi phí hoạt động theo quy định của Chính phủ hoặc Thủ tướng Chính phủ về

cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm trong việc sử dụng biên chế và sử dụng kinh phí quản lý hành chính đối với các cơ quan nhà nước, được để lại 90% trong tổng số tiền phí thu được để trang trải chi phí cho việc thu phí. Số tiền phí còn lại 10% phải nộp vào ngân sách nhà nước theo Mục lục ngân sách nhà nước hiện hành.

Thông tư số 08/2018/TT-BTC có hiệu lực thi hành kể từ ngày **12/3/2018**.

QUY ĐỊNH VỀ CHO VAY ĐẶC BIỆT ĐỐI VỚI TỔ CHỨC TÍN DỤNG ĐƯỢC KIỂM SOÁT ĐẶC BIỆT

Ngày 26/01/2018, Thống đốc Ngân hàng Nhà nước ký ban hành **Thông tư số 01/2018/TT-NHNN** quy định về cho vay đặc biệt đối với tổ chức tín dụng được kiểm soát đặc biệt. Theo đó, Thông tư này quy định về cho vay đặc biệt của Ngân hàng Nhà nước (NHNN), Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam, Ngân hàng Hợp tác xã Việt Nam, tổ chức tín dụng khác đối với tổ chức tín dụng (TCTD) được kiểm soát đặc biệt.

Nguồn ảnh: Internet

Thông tư quy định một số nội dung chính như sau:

1. Nguyên tắc cho vay đặc biệt, xử lý khoản cho vay đặc biệt

Nguồn ảnh: Internet

❖ Mức cho vay đặc biệt; thời hạn cho vay đặc biệt; mục đích sử dụng khoản cho vay đặc biệt; lãi suất cho vay đặc biệt; lãi suất gia hạn cho vay đặc biệt; lãi suất đối với nợ gốc cho vay đặc biệt quá hạn; miễn, giảm tiền lãi cho vay đặc biệt; việc xử lý đối với khoản cho vay đặc biệt (bao gồm cả việc gia hạn khoản cho vay đặc biệt) thực hiện theo quyết định của Thủ tướng Chính phủ quy định tại khoản 2 Điều 3 Luật số 17/2017/QH14, phương án cơ cấu lại, phương án chuyển nhượng đã được phê duyệt.

Trường hợp quyết định của Thủ tướng Chính phủ, phương án cơ cấu lại, phương án chuyển nhượng đã được phê duyệt không quy định thì thực hiện theo quy định tại Thông tư này.

❖ Việc cho vay đặc biệt của Ngân hàng Nhà nước với lãi suất ưu đãi đến

mức 0% do Thủ tướng Chính phủ quyết định.

2. Các trường hợp cho vay đặc biệt

❖ NHNN cho vay đặc biệt đối với tổ chức tín dụng được kiểm soát đặc biệt trong các trường hợp sau:

➤ Cho vay đặc biệt để hỗ trợ thanh khoản đối với TCTD khi TCTD có nguy cơ mất khả năng chi trả hoặc lâm vào tình trạng mất khả năng chi trả, đe dọa sự ổn định của hệ thống trong thời gian TCTD được kiểm soát đặc biệt, bao gồm cả trường hợp TCTD đang thực hiện phương án cơ cấu lại đã được phê duyệt;

Nguồn ảnh: Internet

➤ Cho vay đặc biệt với lãi suất ưu đãi đến mức 0% để hỗ trợ phục hồi đối với ngân hàng thương mại, ngân hàng hợp tác xã, công ty tài chính, tổ chức tài chính vi mô theo phương án phục hồi đã được phê duyệt;

➤ Cho vay đặc biệt với lãi suất ưu đãi đến mức 0% để hỗ trợ phục hồi đối với ngân hàng thương mại theo phương án chuyển giao bắt buộc đã được phê duyệt;

➤ Cho vay đặc biệt với lãi suất ưu đãi đến mức 0% đối với ngân hàng thương mại đã được mua bắt buộc trước ngày Luật số 17/2017/QH14 có hiệu lực theo quyết định của Thủ tướng Chính phủ;

Nguồn ảnh: Internet

➤ Cho vay đặc biệt với lãi suất ưu đãi đến mức 0% đối với ngân hàng thương mại đã được mua bắt buộc trước ngày Luật số 17/2017/QH14 có hiệu lực sau chuyển nhượng theo phương án chuyển nhượng đã được phê duyệt.

❖ Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam cho vay đặc biệt đối với TCTD được kiểm soát đặc biệt trong các trường hợp sau:

➤ Cho vay đặc biệt để hỗ trợ thanh khoản đối với TCTD khi TCTD có nguy cơ mất khả năng chi trả hoặc lâm vào tình trạng mất khả năng chi trả, đe dọa sự ổn định của hệ thống trong thời gian TCTD được kiểm soát đặc biệt, bao gồm cả trường hợp TCTD đang thực hiện phương án cơ cấu lại đã được phê duyệt;

➤ Cho vay đặc biệt theo quyết định của NHNN với lãi suất ưu đãi đến mức

0% để hỗ trợ thanh khoản đối với công ty tài chính, quỹ tín dụng nhân dân, tổ chức tài chính vi mô từ Quỹ dự phòng nghiệp vụ khi công ty tài chính, quỹ tín dụng nhân dân, tổ chức tài chính vi mô có nguy cơ mất khả năng chi trả hoặc lâm vào tình trạng mất khả năng chi trả, đe dọa sự ổn định của hệ thống trước khi phương án cơ cấu lại được phê duyệt;

Nguồn ảnh: Internet

➤ Cho vay đặc biệt với lãi suất ưu đãi đến mức 0% để hỗ trợ phục hồi đối với công ty tài chính, quỹ tín dụng nhân dân, tổ chức tài chính vi mô từ Quỹ dự phòng nghiệp vụ theo phương án phục hồi đã được phê duyệt.

❖ Ngân hàng Hợp tác xã Việt Nam cho vay đặc biệt đối với TCTD được kiểm soát đặc biệt trong các trường hợp sau:

➤ Cho vay đặc biệt để hỗ trợ thanh khoản đối với TCTD khi TCTD có nguy cơ mất khả năng chi trả hoặc lâm vào tình trạng mất khả năng chi trả, đe dọa sự ổn định của hệ thống trong thời gian tổ chức tín dụng được kiểm soát đặc biệt, bao gồm cả trường hợp TCTD đang

thực hiện phương án cơ cấu lại đã được phê duyệt;

➤ Cho vay đặc biệt theo quyết định của NHNN với lãi suất ưu đãi đến mức 0% để hỗ trợ thanh khoản đối với quỹ tín dụng nhân dân từ Quỹ bảo đảm an toàn hệ thống quỹ tín dụng nhân dân khi quỹ tín dụng nhân dân có nguy cơ mất khả năng chi trả hoặc lâm vào tình trạng mất khả năng chi trả, đe dọa sự ổn định của hệ thống trước khi phương án cơ cấu lại được phê duyệt;

➤ Cho vay đặc biệt với lãi suất ưu đãi đến mức 0% để hỗ trợ phục hồi đối với quỹ tín dụng nhân dân từ Quỹ bảo đảm an toàn hệ thống quỹ tín dụng nhân dân theo phương án phục hồi đã được phê duyệt.

Nguồn ảnh: Internet

❖ TCTD khác cho vay đặc biệt đối với TCTD được kiểm soát đặc biệt trong các trường hợp sau:

➤ Cho vay đặc biệt để hỗ trợ thanh khoản đối với TCTD khi TCTD có nguy cơ mất khả năng chi trả hoặc lâm vào tình trạng mất khả năng chi trả, đe dọa sự ổn định của hệ thống trong thời gian

TCTD được kiểm soát đặc biệt, bao gồm cả trường hợp TCTD đang thực hiện phương án cơ cấu lại đã được phê duyệt;

➤ Cho vay đặc biệt để hỗ trợ phục hồi đối với TCTD theo phương án phục hồi, phương án chuyển giao bắt buộc đã được phê duyệt.

3. Mục đích sử dụng khoản vay đặc biệt

TCTD được kiểm soát đặc biệt chỉ được sử dụng khoản vay đặc biệt để chi trả tiền gửi của người gửi tiền là cá nhân tại tổ chức tín dụng (trừ một số đối tượng không được chi trả), việc sử dụng khoản vay đặc biệt để chi trả tiền gửi của đối tượng khác do Thống đốc NHNN quyết định trong từng trường hợp cụ thể.

Nguồn ảnh: Internet

4. Mức và thời hạn cho vay đặc biệt

❖ Đối với khoản cho vay đặc biệt để hỗ trợ thanh khoản từ NHNN; cho vay đặc biệt theo quyết định của NHNN với lãi suất ưu đãi đến mức 0% để hỗ trợ thanh khoản từ Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam và Ngân hàng Hợp tác xã, mức cho vay do NHNN xem xét, quyết định trên

cơ sở tình hình khả năng chi trả của TCTD được kiểm soát đặc biệt. Thời hạn cho vay đối với những khoản này do NHNN xem xét, quyết định nhưng tối đa là 02 năm.

Nguồn ảnh: Internet

❖ Đối với khoản Bảo hiểm tiền gửi, Ngân hàng Hợp tác xã, TCTD khác cho vay đặc biệt để hỗ trợ thanh khoản đối với TCTD khi TCTD có nguy cơ mất khả năng chi trả hoặc lâm vào tình trạng mất khả năng chi trả, đe dọa sự ổn định của hệ thống trong thời gian TCTD được kiểm soát đặc biệt: mức cho vay và thời hạn cho vay theo thỏa thuận giữa bên cho vay và bên đi vay.

Ngoài ra, Thông tư còn quy định cụ thể về lãi suất cho vay đặc biệt; gia hạn cho vay đặc biệt; trả nợ vay đặc biệt và trình tự NHNN xem xét, quyết định cho vay đặc biệt trong từng trường hợp cụ thể; trình tự Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam, Ngân hàng Hợp tác xã Việt Nam, TCTD khác cho vay đặc biệt, gia hạn cho vay đặc biệt và giải ngân khoản cho vay đặc biệt.

Thông tư 01/2018/TT-NHNN có hiệu lực thi hành kể từ ngày **29/01/2018**. Mặt khác:

- Các khoản cho vay đặc biệt còn số dư đến ngày Thông tư này có hiệu lực thi hành được tiếp tục thực hiện theo văn bản cho vay đặc biệt, gia hạn cho vay đặc biệt hoặc hợp đồng cho vay đặc biệt đã ký. Các văn bản cho vay đặc biệt, gia hạn cho vay đặc biệt, hợp đồng cho vay đặc biệt nêu trên được sửa đổi, bổ sung nếu nội dung sửa đổi, bổ sung phù hợp với quy định tại Thông tư này.

Nguồn ảnh: Internet

- Đối với khoản vay đặc biệt của tổ chức tín dụng đã vay trước ngày Luật Các tổ chức tín dụng số 47/2010/QH12 có hiệu lực thi hành, việc xem xét gia hạn thực hiện theo trình tự sau:

- ✓ TCTD có văn bản đề nghị gia hạn gửi NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố trước ngày đến hạn trả nợ tối thiểu 20 ngày làm việc;

- ✓ Trong thời hạn tối đa 05 ngày làm việc kể từ ngày nhận được văn bản đề nghị gia hạn của TCTD theo quy định trên, NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố phối hợp với Ban kiểm soát đặc biệt (nếu có) có ý kiến bằng văn bản gửi Vụ Chính sách tiền tệ về các nội dung theo quy

định, kèm theo văn bản đề nghị gia hạn của TCTD;

- ✓ Sau khi nhận được các văn bản nêu trên, Vụ Chính sách tiền tệ gửi lấy ý kiến Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng, Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng có ý kiến, Vụ Chính sách tiền tệ tổng hợp, trình Thống đốc NHNN xem xét, quyết định việc gia hạn cho vay đặc biệt đối với TCTD.

VĂN BẢN PHÁP LUẬT CÓ HIỆU LỰC THÁNG 02/2018

1. Ngày **10/02/2018**, **Thông tư số 138/2017/TT-BTC** ngày 25/12/2017 do Bộ trưởng Bộ Tài chính ban hành hướng dẫn một số khoản chi phí đặc thù đối với doanh nghiệp kinh doanh xổ số quy định tại Nghị định số 122/2017/NĐ-CP ngày 13/11/2017 của Chính phủ quy định một số nội dung đặc thù về cơ chế quản lý tài chính và đánh giá hiệu quả hoạt động đối với doanh nghiệp kinh doanh xổ số, Sở giao dịch chứng khoán và Trung tâm lưu ký chứng khoán Việt Nam có hiệu lực thi hành.

Nguồn ảnh: Internet

Theo quy định tại Thông tư, mức chi hoa hồng đại lý cho các đại lý xổ số do doanh nghiệp kinh doanh xổ số quyết định, đảm bảo nguyên tắc tối đa không vượt quá 15% doanh thu từ hoạt động kinh doanh các loại hình xổ số được phép kinh doanh bao gồm cả thuế giá trị gia tăng và thuế tiêu thụ đặc biệt.

2. Ngày 12/02/2018, Thông tư số 20/2017/TT-NHNN của Ngân hàng Nhà nước quy định về bán khoản phải thu từ hợp đồng cho thuê tài chính có hiệu lực thi hành.

Nguồn ảnh: Internet

Theo đó, Thông tư hướng dẫn một số nội dung về phương thức, giá bán, hợp đồng... đối với việc bán khoản phải thu từ hợp đồng cho thuê tài chính – thỏa thuận bằng văn bản về việc bên bán khoản phải thu (công ty tài chính, công ty cho thuê tài chính) chuyển giao quyền đòi nợ đối với khoản phải thu cho bên mua khoản phải thu và nhận tiền thanh toán từ bên mua khoản phải thu.

3. Từ ngày 12/02/2018, tổ chức tín dụng chỉ được cấp tín dụng với thời hạn đến 01 năm cho khách hàng để đầu tư, kinh

doanh trái phiếu doanh nghiệp và khi cấp tín dụng phải đáp ứng điều kiện sau:

Nguồn ảnh: Internet

- ❖ Việc cấp tín dụng phải đảm bảo các giới hạn, tỷ lệ đảm bảo an toàn theo quy định của pháp luật;
- ❖ Có tỷ lệ nợ xấu dưới 3%;
- ❖ Tuân thủ đầy đủ các quy định về quản trị rủi ro theo quy định của pháp luật về cấp tín dụng, hệ thống kiểm soát nội bộ và trích lập đủ số tiền dự phòng rủi ro theo quy định của pháp luật.

Đây là một trong những nội dung được quy định tại **Thông tư số 19/2017/TT-NHNN** ngày 28/12/2017 của Ngân hàng Nhà nước sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 36/2014/TT-NHNN quy định các giới hạn, tỷ lệ bảo đảm an toàn trong hoạt động của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài.

4. Cùng ngày 12/02/2018, Thông tư 146/2017/TT-BTC của Bộ Tài chính hướng dẫn quản lý, giám sát việc thu thuế đối với hoạt động kinh doanh casino có hiệu lực thi hành.

Theo quy định tại Thông tư, doanh nghiệp kinh doanh casino phải bố trí một

địa điểm trong Điểm kinh doanh casino với các phương tiện, trang thiết bị cần thiết để cơ quan thuế quản lý thực hiện nhiệm vụ quản lý, giám sát trực tiếp hoặc qua các thiết bị điện tử và hệ thống camera.

Nguồn ảnh: Internet

5. Ngày **26/02/2018**, **Thông tư số 25/2017/TT-BTC** của Bộ Tài chính quy định về hồ sơ, trình tự, thủ tục chấp thuận những thay đổi của tổ chức tín dụng phi ngân hàng có hiệu lực thi hành.

Nguồn ảnh: Internet

Theo đó, việc tổ chức tín dụng phi ngân hàng thay đổi, sửa đổi, bổ sung tên, địa điểm đặt trụ sở chính; thời hạn hoạt động; mức vốn điều lệ; tạm ngừng hoạt động kinh doanh từ 05 ngày làm việc trở lên, trừ trường hợp tạm ngừng hoạt động do sự kiện bất khả kháng... sẽ phải thực hiện theo các quy định về hồ sơ, trình tự, thủ tục tại Thông tư này./.